

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 21ης Δεκεμβρίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Σύμβαση σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων – Άρθρο 27, παράγραφος 2 – Γενικός κανονισμός των ευρωπαϊκών σχολείων – Άρθρα 62, 66 και 67 – Προσβολή της απόφασης του συμβουλίου της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης – Έλλειψη δικαιοδοσίας των εθνικών δικαστηρίων – Αποκλειστική αρμοδιότητα του οργάνου εκδίκασης προσφυγών των ευρωπαϊκών σχολείων – Αποτελεσματική δικαστική προστασία»

Στην υπόθεση C-431/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Corte suprema di cassazione (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Ιταλία) με απόφαση της 6ης Ιουνίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 28 Ιουνίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

Scuola europea di Varese

κατά

PD, ως προσώπου ασκούντος τη γονική μέριμνα του NG,

LC, ως προσώπου ασκούντος τη γονική μέριμνα του NG,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Prechal (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, F. Biltgen, N. Wahl, J. Passer και M. L. Arastey Sahún, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: I. Pléssy, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 4ης Μαΐου 2023,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– το Scuola europea di Varese, εκπροσωπούμενο από την A. De Peri Lozito, τον R. Invernizzi και τον M. Luciani, avvocati,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

- οι PD και LC, εκπροσωπούμενοι από την M. L. De Margheriti και τον R. Massaro, avvocati,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την M. Bruti Liberati, την I. Melo Sampaio, τον A. Spina και τον L. Vernier,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Ιουλίου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 27, παράγραφος 2, της Σύμβασης σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων, που συνήφθη στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 1994 μεταξύ των κρατών μελών και των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 1994, L 212, σ. 3, στο εξής: ΣΚΕΣ).
- 2 Η ως άνω αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Scuola europea di Varese (ευρωπαϊκού σχολείου του Βαρέζε, Ιταλία) και των PD και LC, ως ασκούντων τη γονική μέριμνα του ανήλικου γιου τους NG, με αντικείμενο τη δικαιοδοσία των ιταλικών δικαστηρίων να εκδικάσουν προσφυγή ακυρώσεως κατά αποφάσεως του συμβουλίου της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής του NG, ο οποίος ήταν μαθητής της πέμπτης τάξης του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στην επόμενη τάξη.

Το νομικό πλαίσιο

Η Σύμβαση της Βιέννης

- 3 Το άρθρο 1 της Συμβάσεως της Βιέννης περί του δικαίου των συνθηκών, της 23ης Μαΐου 1969 (*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 1155, σ. 331, στο εξής: Σύμβαση της Βιέννης), το οποίο φέρει τον τίτλο «Εφαρμογή της παρούσης Συμβάσεως», προβλέπει ότι η Σύμβαση της Βιέννης «εφαρμόζεται επί των συνθηκών μεταξύ κρατών».
- 4 Το άρθρο 3 της Σύμβασης αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διεθνείς Συμφωνία μη εμπίπτουσα εις τα πλαίσια της παρούσης Συμβάσεως», ορίζει τα εξής:

«Το γεγονός ότι η παρούσα σύμβασις δεν εφαρμόζεται επί διεθνών συμφωνιών μεταξύ κρατών και άλλων υποκειμένων του Διεθνούς Δικαίου ή μεταξύ των ως άνω ετέρων υποκειμένων του Διεθνούς Δικαίου, ή επί διεθνών συμφωνιών, συνομολογηθεισών εις άγραφον τύπον, δεν επηρεάζει:

[...]

β) την εφαρμογήν επ' αυτών οιοδήποτε των κανόνων των θεσπιζομένων εν τη παρούση συμβάσει, εις τους οποίους θα υπήγοντο, κατά το Διεθνές Δίκαιον, ανεξαρτήτως της εν λόγω Συμβάσεως.

[...]»

5 Κατά το άρθρο 31 της Σύμβασης της Βιέννης, το οποίο φέρει τον τίτλο «Γενικός κανών ερμηνείας»:

«1. Η συνθήκη δέον να ερμηνεύεται καλή τη πίστει, συμφώνως προς την συνήθη έννοιαν ήτις δίδεται εις τους όρους της συνθήκης, εν τω συνόλω αυτών και υπό το φως του αντικειμένου και του σκοπού της.

[...]

3. Ομού μετά του συνόλου της συνθήκης δέον να λαμβάνονται υπ' όψιν:

α) Πάσα μεταγενεστέρα συμφωνία μεταξύ των μερών αφορώσα εις την ερμηνείαν της συνθήκης ή την εφαρμογήν των διατάξεων ταύτης.

β) Πάσα μεταγενεστέρα πρακτική ακολουθηθείσα υπό των συμβαλλομένων μερών κατά την εφαρμογήν της συνθήκης η οποία συνιστά συμφωνίαν αυτών ως προς την ερμηνείαν ταύτης.

γ) Άπαντες οι σχετικοί κανόνες του Διεθνούς Δικαίου οι εφαρμοζόμενοι εις τας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών σχέσεις.

[...]»

Η ΣΚΕΣ

6 Τα ευρωπαϊκά σχολεία ιδρύθηκαν με βάση δύο πράξεις, ήτοι, αφενός, το Καταστατικό του ευρωπαϊκού σχολείου, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 12 Απριλίου 1957 (*Recueil des traités des Nations Unies*, τόμος 443, σ. 129), και, αφετέρου, το Πρωτόκολλο για την ίδρυση ευρωπαϊκών σχολείων που εκδόθηκε βάσει του Καταστατικού του ευρωπαϊκού σχολείου και το οποίο υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 13 Απριλίου 1962 (*Recueil des traités des Nations Unies*, τόμος 752, σ. 267). Οι πράξεις αυτές αντικαταστάθηκαν από τη ΣΚΕΣ, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2002.

7 Η τρίτη και η τέταρτη αιτιολογική σκέψη της απόφασης 94/557/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1994, που εξουσιοδοτεί την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας να υπογράψουν και να συνάψουν τη σύμβαση σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων (ΕΕ 1994, L 212, σ. 1), και η τρίτη και η τέταρτη αιτιολογική σκέψη της απόφασης 94/558/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 1994, για τη σύναψη σύμβασης σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων (ΕΕ 1994, L 212, σ. 15), έχουν ως εξής:

«[Εκτιμώντας] ότι η συμμετοχή [των Κοινοτήτων] στην εφαρμογή της [ΣΚΕΣ] είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων [των Κοινοτήτων]:

ότι [οι Κοινότητες θα συμμετάσχουν] στην εφαρμογή της ασκώντας τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τους κανόνες που θεσπίζει η [ΣΚΕΣ] και οι μελλοντικές πράξεις που [...] θα θεσπισθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω σύμβασης».

8 Οι πρώτες τέσσερις αιτιολογικές σκέψεις της ΣΚΕΣ έχουν ως εξής:

«[E]κτιμώντας: ότι, για την κοινή εκπαίδευση των παιδιών του προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με σκοπό την καλή λειτουργία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, έχουν δημιουργηθεί από το 1957 ιδρύματα ονομαζόμενα “ευρωπαϊκά σχολεία”·

ότι οι Ευρωπαϊκές Κοινοότητες επιθυμούν να εξασφαλίσουν την κοινή εκπαίδευση των παιδιών αυτών και ότι για το σκοπό αυτό συνεισφέρουν στον προϋπολογισμό των ευρωπαϊκών σχολείων·

ότι το σύστημα των ευρωπαϊκών σχολείων αποτελεί “*sui generis*” σύστημα· ότι με το σύστημα αυτό πραγματοποιείται μια μορφή συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών και των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ενώ ταυτόχρονα τα κράτη μέλη έχουν την πλήρη ευθύνη για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού τους συστήματος, καθώς και για την πολιτιστική και γλωσσική τους διαφοροποίηση·

ότι θα πρέπει:

- να κωδικοποιηθεί το καταστατικό του “ευρωπαϊκού σχολείου” που θεσπίστηκε το 1957 για να ληφθούν υπόψη όλα τα σχετικά με αυτό κείμενα που έχουν θεσπιστεί από τα συμβαλλόμενα μέρη,
- να προσαρμοστεί το εν λόγω καταστατικό λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,
- να τροποποιηθεί ο τρόπος λήψης αποφάσεων στα πλαίσια των οργάνων των σχολείων,
- να ληφθεί υπόψη η κτηθείσα πείρα από τη λειτουργία των σχολείων,
- να εξασφαλισθεί επαρκής νομική προστασία του διδακτικού προσωπικού και των λοιπών προσώπων τα οποία αφορά το καταστατικό έναντι πράξεων του ανωτάτου συμβουλίου ή των διοικητικών συμβουλίων· να δημιουργηθεί προς τούτο ένα όργανο εκδίκασης προσφυγών με αυστηρά οριοθετημένη δικαιοδοσία·
- η δικαιοδοσία του οργάνου εκδίκασης προσφυγών να μην θίγει τη δικαιοδοσία των εθνικών δικαστηρίων επί θεμάτων αστικής και ποινικής ευθύνης».

9 Το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, της ΣΚΕΣ ορίζει τα εξής:

«Αποστολή των σχολείων είναι η κοινή εκπαίδευση των παιδιών του προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. [...]»

10 Το άρθρο 6 της ΣΚΕΣ προβλέπει τα εξής:

«Κάθε σχολείο διαθέτει την αναγκαία νομική προσωπικότητα για την εκπλήρωση της αποστολής του όπως ορίζεται στο άρθρο 1. [...] Μπορεί να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου. [...]

Όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, το σχολείο αντιμετωπίζεται σε κάθε κράτος μέλος, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της παρούσας σύμβασης, ως σχολικό ίδρυμα που διέπεται από το δημόσιο δίκαιο.»

11 Το άρθρο 7 της ΣΚΕΣ ορίζει τα εξής:

«Τα κοινά όργανα όλων των σχολείων είναι:

1. το ανώτατο συμβούλιο,
2. ο γενικός γραμματέας,
3. τα συμβούλια επιθεωρητών,
4. το όργανο εκδίκασης προσφυγών.

Η διοίκηση κάθε σχολείου αναλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο και τη διεύθυνση ο διευθυντής.»

12 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, της ΣΚΕΣ έχει ως εξής:

«[...] [Τ]ο ανώτατο συμβούλιο απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

- α) τον αντιπρόσωπο ή τους αντιπροσώπους, σε υπουργικό επίπεδο, κάθε κράτους μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που είναι εξουσιοδοτημένοι να δεσμεύουν την κυβέρνηση του συγκεκριμένου κράτους μέλους· εννοείται ότι κάθε κράτος μέλος διαθέτει μία μόνο ψήφο·
- β) ένα μέλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·
- γ) έναν αντιπρόσωπο που ορίζει η επιτροπή προσωπικού (από τα άτομα του διδακτικού προσωπικού) [...]
- δ) έναν αντιπρόσωπο των γονέων των μαθητών που ορίζουν οι σύλλογοι γονέων [...].»

13 Το άρθρο 9, παράγραφος 1, της ΣΚΕΣ προβλέπει τα εξής:

«Εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται συμφωνία δυνάμει της παρούσας σύμβασης, οι αποφάσεις του ανώτατου συμβουλίου λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του [...]».

14 Το άρθρο 10 της ΣΚΕΣ ορίζει τα εξής:

«Το ανώτατο συμβούλιο εποπτεύει την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης· για το σκοπό αυτό, διαθέτει τις απαραίτητες εξουσίες για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα εκπαιδευτικά και διοικητικά και σε θέματα προϋπολογισμού [...]

Το ανώτατο συμβούλιο θεσπίζει το γενικό κανονισμό των σχολείων.

[...]»

15 Το άρθρο 11 της ΣΚΕΣ έχει ως εξής:

«Σε εκπαιδευτικά θέματα, το ανώτατο συμβούλιο καθορίζει τις γενικές κατευθύνσεις των σπουδών και αποφασίζει για την οργάνωσή τους. Ειδικότερα, μετά από γνώμη του αρμοδίου συμβουλίου επιθεωρητών, το ανώτατο συμβούλιο:

[...]

3. [...] ορίζει τους κανόνες που διέπουν τον προβιβασμό των μαθητών στην επόμενη τάξη ή στη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης [...]

4. ορίζει το είδος των εξετάσεων για την επισφράγιση του έργου που έχει επιτελεσθεί στο σχολείο· καθορίζει τους κανόνες για τις εξετάσεις, συγκροτεί τις εξεταστικές επιτροπές και απονέμει τα σχετικά ενδεικτικά. καθορίζει τις δοκιμασίες των εξετάσεων αυτών [...].»

16 Το άρθρο 12 της ΣΚΕΣ προβλέπει τα εξής:

«Σε διοικητικά θέματα, το ανώτατο συμβούλιο:

[...]

2. ορίζει το γενικό γραμματέα [...]

[...]».

17 Το άρθρο 14 της ΣΚΕΣ ορίζει τα εξής:

«Ο γενικός γραμματέας εκπροσωπεί το ανώτατο συμβούλιο [...]. Αντιπροσωπεύει τα σχολεία επί νομικών διαφορών, είναι δε υπεύθυνος έναντι του ανωτάτου συμβουλίου.»

18 Το άρθρο 26 της ΣΚΕΣ προβλέπει τα εξής:

«Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι το μόνο όργανο αρμόδιο να αποφαινεται για όσες διαφορές μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, όσον αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης, δεν καθίσταται δυνατόν να επιλυθούν στα πλαίσια του ανωτάτου συμβουλίου.»

19 Το άρθρο 27 της ΣΚΕΣ ορίζει τα εξής:

«1. Συνιστάται όργανο εκδίκασης προσφυγών.

2. Το όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες της διοικητικής οδού, επί οποιασδήποτε διαφοράς σχετικής με την εφαρμογή της παρούσας σύμβασης στα πρόσωπα τα οποία αυτή αφορά, εκτός του διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού, σχετικά με τη νομιμότητα πράξεως βασιζόμενης στη σύμβαση ή σε κανόνες θεσπιζόμενους δυνάμει αυτής, η οποία στρέφεται εναντίον τους και προέρχεται από το ανώτατο συμβούλιο ή το διοικητικό συμβούλιο ενός σχολείου στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί βάσει της παρούσας σύμβασης. Όταν πρόκειται για διαφορά χρηματικής φύσεως, το όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει απεριόριστη δικαιοδοσία.

Οι όροι και οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με αυτές τις διαδικασίες καθορίζονται, ανάλογα με την περίπτωση, στους κανόνες υπηρεσιακής κατάστασης του διδακτικού προσωπικού ή στο καθεστώς που εφαρμόζεται στα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί η διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων ή στο γενικό κανονισμό των σχολείων.

3. Το όργανο εκδίκασης προσφυγών συγκροτείται από άτομα που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και είναι γενικά αναγνωρισμένα ως αρμόδια για νομικά θέματα.

Ως μέλη του οργάνου εκδίκασης προσφυγών μπορούν να διορισθούν μόνον τα πρόσωπα που περιλαμβάνονται σε κατάλογο τον οποίο καταρτίζει για το σκοπό αυτό το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4. Το καταστατικό του οργάνου εκδίκασης προσφυγών θεσπίζεται με ομοφωνία από το ανώτατο συμβούλιο.

Το καταστατικό του οργάνου εκδίκασης προσφυγών ορίζει τον αριθμό των μελών του, τη διαδικασία διορισμού τους από το ανώτατο συμβούλιο, τη διάρκεια της θητείας τους και το καθεστώς των απολαβών τους. Ρυθμίζει επίσης τον τρόπο λειτουργίας του εν λόγω οργάνου.

5. Το όργανο εκδίκασης προσφυγών θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό του, ο οποίος περιέχει όλες τις απαραίτητες διατάξεις για την εφαρμογή του καταστατικού του.

Ο κανονισμός αυτός πρέπει να εγκρίνεται, με ομοφωνία, από το ανώτατο συμβούλιο.

6. Οι αποφάσεις του οργάνου εκδίκασης προσφυγών είναι δεσμευτικές για τους αντιδίκους και, σε περίπτωση που δεν τις εκτελέσουν, καθίστανται εκτελεστές από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

7. Οι άλλες διαφορές στις οποίες εμπλέκονται τα σχολεία υπάγονται στη δικαιοδοσία των εθνικών δικαστηρίων. Ειδικότερα, η δικαιοδοσία των εθνικών δικαστηρίων επί θεμάτων αστικής και ποινικής ευθύνης δεν θίγεται από το παρόν άρθρο.»

20 Το άρθρο 31, παράγραφος 4, της ΣΚΕΣ έχει ως εξής:

«Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση της παρούσας σύμβασης. Προς το σκοπό αυτό, κοινοποιεί την αίτησή του στην κυβέρνηση του Λουξεμβούργου, η οποία αναλαμβάνει όλα τα απαραίτητα διαβήματα με το συμβαλλόμενο μέρος που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προκειμένου να συγκληθεί διακυβερνητική διάσκεψη.»

Ο γενικός κανονισμός των ευρωπαϊκών σχολείων

21 Το άρθρο 61, Α, παράγραφος 1, του γενικού κανονισμού των ευρωπαϊκών σχολείων, υπ' αριθ. 2014-03-D-14-fr-11, ο οποίος ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: ΓΚΕΣ του 2014), προβλέπει ότι στον κύκλο σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι αποφάσεις περί προαγωγής στην επόμενη τάξη λαμβάνονται κατά τη λήξη του σχολικού έτους από το αρμόδιο συμβούλιο της τάξης.

22 Το άρθρο 62 του ΓΚΕΣ του 2014, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προσφυγή κατά των αποφάσεων περί επανάληψης της φοίτησης», έχει ως εξής:

«1. Οι νόμιμοι εκπρόσωποι των μαθητών μπορούν να ασκήσουν προσφυγή κατά των αποφάσεων των συμβουλίων των τάξεων μόνο λόγω ύπαρξης τυπικού ελαττώματος ή νέων πραγματικών περιστατικών, τα οποία αναγνωρίζονται ως τέτοια από τον γενικό γραμματέα βάσει του φακέλου που υποβάλλεται από το σχολείο και τους νόμιμους εκπροσώπους του μαθητή.

Ως τυπικό ελάττωμα νοείται οποιαδήποτε παράβαση κανόνα δικαίου σχετικού με την τηρητέα διαδικασία για την προαγωγή στην επόμενη τάξη, χωρίς την οποία η απόφαση του συμβουλίου της τάξης θα ήταν διαφορετική.

Η μη παροχή υποστήριξης υπό τη μορφή της ένταξης του μαθητή σε προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν συνιστά τυπικό ελάττωμα, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι το σχολείο απέρριψε καταχρηστικώς αίτημα του μαθητή ή των νομίμων εκπροσώπων του περί παροχής της ως άνω υποστήριξης.

Οι λεπτομερείς κανόνες διεξαγωγής των εξετάσεων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των σχολείων και δεν μπορούν να θεωρηθούν ως τυπικό ελάττωμα.

Ως νέο πραγματικό περιστατικό νοείται κάθε στοιχείο το οποίο δεν τέθηκε υπόψη του συμβουλίου της τάξης διότι ουδείς –καθηγητές, γονείς, μαθητής– τελούσε σε γνώση του κατά τον χρόνο λήψης της απόφασης του συμβουλίου και το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει την απόφασή του. Πραγματικό περιστατικό το οποίο ήταν σε γνώση των γονέων αλλά δεν είχε τεθεί υπόψη του συμβουλίου της τάξης δεν μπορεί να θεωρηθεί ως νέο στοιχείο κατά την έννοια της παρούσας διατάξεως.

Η αξιολόγηση των ικανοτήτων των μαθητών, η βαθμολόγηση των εξετάσεων ή των εργασιών κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και η αξιολόγηση των ειδικών περιστάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 61. Β-5 εμπίπτουν στην αποκλειστική εξουσία εκτιμήσεως του συμβουλίου της τάξης. Δεν είναι δεκτικές προσφυγής.

2. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ενώπιον του γενικού γραμματέα είναι επτά ημερολογιακές ημέρες από τη λήξη του σχολικού έτους. [...]

[...]

Ο γενικός γραμματέας (ή κατ' εξουσιοδότηση ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας) αποφαινεται επί της ως άνω προσφυγής έως τις 31 Αυγούστου. Εφαρμόζονται τα άρθρα 66 και 67 του παρόντος κανονισμού. Εάν η προσφυγή κριθεί παραδεκτή και βάσιμη, το συμβούλιο της τάξης αποφαινεται εκ νέου επί της υποθέσεως.

Κατά της νέας απόφασης μπορεί επίσης να ασκηθεί διοικητική προσφυγή ενώπιον του γενικού γραμματέα [...].».

23 Το άρθρο 66 του ΓΚΕΣ του 2014, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διοικητική προσφυγή», ορίζει τα εξής:

«1. Κατά των αποφάσεων των άρθρων [...] 62 μπορεί να ασκηθεί διοικητική προσφυγή υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα εν λόγω άρθρα. [...]

[...]

5. Η απόφαση του γενικού γραμματέα επί διοικητικής προσφυγής κοινοποιείται στον προσφεύγοντα (στους προσφεύγοντες) [...]».

24 Το άρθρο 67 του ΓΚΕΣ του 2014, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ένδικη προσφυγή», ορίζει τα εξής:

«1. Κατά των ρητών ή σιωπηρών διοικητικών αποφάσεων επί των προβλεπόμενων στο προηγούμενο άρθρο προσφυγών μπορεί να ασκηθεί ένδικη προσφυγή από τους νόμιμους εκπροσώπους των μαθητών τους οποίους αφορά άμεσα η επίδικη απόφαση, ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών του άρθρου 27 της [ΣΚΕΕ].

[...]

4. Η ένδικη προσφυγή ασκείται, επί ποινή απαραδέκτου, εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων από την κοινοποίηση ή τη δημοσίευση της προσβαλλομένης αποφάσεως [...].

5. Οι προσφυγές του παρόντος άρθρου εκδικάζονται και κρίνονται υπό τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό διαδικασίας του οργάνου εκδίκασης προσφυγών.

6. Το όργανο εκδίκασης προσφυγών οφείλει να εκδώσει την απόφασή του εντός έξι μηνών από την παραλαβή της προσφυγής, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 16, 34 και 35 του κανονισμού διαδικασίας του οργάνου εκδίκασης προσφυγών των ευρωπαϊκών σχολείων, με τα οποία προβλέπεται διαδικασία προσωρινών μέτρων.»

25 Η δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών κατά της απόφασης του γενικού γραμματέα επί διοικητικής προσφυγής κατά απόφασης συμβουλίου της τάξης περί επανάληψης της φοίτησης καθιερώθηκε με τον γενικό κανονισμό των ευρωπαϊκών σχολείων υπ' αριθ. 2004-D-6010-fr-5 ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 2 Φεβρουαρίου 2005 (στο εξής: ΓΚΕΕ του 2005). Κατά το παρελθόν, ο γενικός κανονισμός των ευρωπαϊκών σχολείων δεν προέβλεπε προσφυγή ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών, οι δε νόμιμοι εκπρόσωποι των μαθητών μπορούσαν να ασκήσουν μόνο διοικητική προσφυγή.

Το ιταλικό δίκαιο

26 Το άρθρο 41 του codice di procedura civile (κώδικα πολιτικής δικονομίας) έχει ως εξής:

«Εφόσον η υπόθεση δεν έχει κριθεί επί της ουσίας σε πρώτο βαθμό, οποιοσδήποτε διάδικος μπορεί να ζητήσει ενώπιον της ολομέλειας του [Corte suprema di cassazione (Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Ιταλία)] την επίλυση ζητημάτων δικαιοδοσίας [...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

27 Στις 25 Ιουνίου 2020 κοινοποιήθηκε στους PD και LC των οποίων ο γιος NG ήταν τότε μαθητής του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο ευρωπαϊκό σχολείο του Βαρέζε, η απόφαση του αρμόδιου συμβουλίου της τάξης να μην εγκρίνει την προαγωγή του NG στην επόμενη τάξη.

- 28 Στις 20 Ιουλίου 2020 οι PD και LC άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (διοικητικού δικαστηρίου περιφέρειας Λομβαρδίας, Ιταλία) με αίτημα την ακύρωση της ως άνω αποφάσεως.
- 29 Με διάταξη της 9ης Σεπτεμβρίου 2020, το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι είχε δικαιοδοσία να εκδικάσει την προσφυγή, έκανε δεκτή την υποβληθείσα ενώπιόν του αίτηση προσωρινών μέτρων για την προαγωγή, με επιφύλαξη, του NG στην επόμενη τάξη και παρέπεμψε την επί της ουσίας εξέταση της υποθέσεως σε επ' ακροατηρίου συζήτηση στις 19 Οκτωβρίου 2021.
- 30 Στις 13 Οκτωβρίου 2021 το ευρωπαϊκό σχολείο του Βαρέζε υπέβαλε ενώπιον της ολομέλειας του Corte suprema di cassazione (Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου) αίτηση προκαταρκτικής επίλυσης ζητήματος δικαιοδοσίας, βάσει του άρθρου 41 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, ζητώντας να αναγνωριστεί η έλλειψη δικαιοδοσίας των ιταλικών δικαστηρίων για την εκδίκαση της επίδικης διαφοράς. Κατά το σχολείο, η διαφορά αυτή εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του οργάνου εκδίκασης προσφυγών δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 27 της ΣΚΕΕ και του άρθρου 67, παράγραφος 1, του ΓΚΕΣ του 2014.
- 31 Οι PD και LC, καθώς και ο εισαγγελέας, θεωρούν, αντιθέτως, ότι τα ιταλικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσία για την εκδίκαση της επίδικης διαφοράς, καθόσον, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 2, της ΣΚΕΕ, το όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει αποκλειστική αρμοδιότητα μόνον επί δυσμενών πράξεων που προέρχονται από το ανώτατο συμβούλιο ή από το διοικητικό συμβούλιο ενός σχολείου. Κατά την άποψή τους, η διεύρυνση της αρμοδιότητας του ως άνω οργάνου ώστε να περιλαμβάνει και τις πράξεις που εκδίδει το συμβούλιο της τάξης συνιστά τροποποίηση της ΣΚΕΕ η οποία χωρεί μόνον βάσει της διαδικασίας του άρθρου 31, παράγραφος 4, της Συμβάσεως αυτής.
- 32 Οι PD και LC υποστηρίζουν, περαιτέρω, ότι το άρθρο 62, παράγραφος 1, το άρθρο 66, παράγραφος 1, και το άρθρο 67, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014 κατοχυρώνουν απλώς την ευχέρεια των νομίμων εκπροσώπων του μαθητή να επιλέξουν να προσφύγουν κατά της απόφασης του συμβουλίου της τάξης ενώπιον του γενικού γραμματέα και στη συνέχεια ενδεχομένως να ασκήσουν ένδικη προσφυγή ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών. Επομένως, οι νόμιμοι εκπρόσωποι του μαθητή είναι ελεύθεροι να επιλέξουν την άσκηση άλλου μέσου παροχής έννομης προστασίας, προσβάλλοντας την απόφαση του συμβουλίου της τάξης απευθείας ενώπιον των οικείων εθνικών δικαστηρίων.
- 33 Καλούμενο να αποφανθεί επί του προκριματικού ζητήματος της δικαιοδοσίας των ιταλικών δικαστηρίων, το Corte suprema di cassazione (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) υπενθυμίζει ότι, με απόφαση της 15ης Μαρτίου 1999 (IT:CASS:1999:138CIV), είχε αποφανθεί υπέρ της δικαιοδοσίας των ιταλικών δικαστηρίων, υπό περιστάσεις ανάλογες εκείνων της διαφοράς για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 28 της παρούσας απόφασης. Με την απόφαση αυτή, το Corte suprema di cassazione (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) έκρινε, ειδικότερα, ότι, κατά τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, και του άρθρου 27, παράγραφοι 1, 2 και 7, της ΣΚΕΕ, η αποκλειστική αρμοδιότητα του οργάνου εκδίκασης προσφυγών καλύπτει μόνον τις δυσμενείς πράξεις που προέρχονται από το ανώτατο συμβούλιο ή από το διοικητικό συμβούλιο ενός ευρωπαϊκού σχολείου και όχι τις πράξεις που εκδίδονται από το συμβούλιο της τάξης ενός ευρωπαϊκού σχολείου.
- 34 Το Corte suprema di cassazione (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) επισημαίνει, πάντως, ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως, ο τότε εφαρμοστέος γενικός κανονισμός των ευρωπαϊκών σχολείων προέβλεπε μόνο τη δυνατότητα ασκήσεως, σε περιορισμένες περιπτώσεις,

προσφυγής, εντός του πλαισίου των ευρωπαϊκών σχολείων και αμιγώς διοικητικής φύσεως, κατά των αποφάσεων των συμβουλίων των τάξεων περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη, χωρίς να προβλέπει ακόμη τη δυνατότητα ασκήσεως ένδικης προσφυγής ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών κατά των αποφάσεων αυτών.

- 35 Ωστόσο, κατά το αιτούν δικαστήριο, το γεγονός ότι η δυνατότητα ασκήσεως ένδικης προσφυγής θεσπίστηκε, εν τω μεταξύ, με τον ΓΚΕΣ του 2005 και, στη συνέχεια, επιβεβαιώθηκε με το άρθρο 67 του ΓΚΕΣ του 2014 θα μπορούσε να δικαιολογήσει πλέον την αναγνώριση αποκλειστικής αρμοδιότητας του οργάνου εκδίκασης προσφυγών για τέτοιου είδους διαφορές.
- 36 Κατά το αιτούν δικαστήριο, μια τέτοια προσέγγιση φαίνεται ότι μπορεί να βρει έρεισμα, αφενός, στα διδάγματα που αντλούνται από την απόφαση της 11ης Μαρτίου 2015, Oberto και O’Leary (C-464/13 και C-465/13, στο εξής: απόφαση Oberto και O’Leary, EU:C:2015:163), με την οποία το Δικαστήριο δέχθηκε, με βάση τους κανόνες της Συμβάσεως της Βιέννης, ότι νομίμως είχε ανατεθεί αποκλειστική αρμοδιότητα στο όργανο εκδίκασης προσφυγών για προσφυγές κατά πράξεως διευθυντή ευρωπαϊκού σχολείου βλαπτικής για εκπαιδευτικό του σχολείου αυτού.
- 37 Κατά το αιτούν δικαστήριο, σημασία μπορούν να έχουν επίσης στο πλαίσιο αυτό η διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 18ης Ιουνίου 2020, JT κατά γενικού γραμματέα των ευρωπαϊκών σχολείων και οργάνου εκδίκασης προσφυγών των ευρωπαϊκών σχολείων (T-42/20, EU:T:2020:278), καθώς και διάφορα έγγραφα που προσκόμισε το ευρωπαϊκό σχολείο του Βαρέζε και, ειδικότερα, πλείονες αποφάσεις με τις οποίες το όργανο εκδίκασης προσφυγών έκρινε επί διαφορών οι οποίες αφορούσαν αποφάσεις συμβουλίων των τάξεων περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη, διαμορφώνοντας κατ’ αυτόν τον τρόπο πάγια δικαιοδοτική πρακτική από το χρονικό σημείο κατά το οποίο του ανατέθηκε η αρμοδιότητα για την εκδίκαση τέτοιων διαφορών με τον ΓΚΕΕ του 2005.
- 38 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, πάντως, ότι η απόφαση Oberto και O’Leary αφορά πράξη διευθυντή ευρωπαϊκού σχολείου με αντικείμενο τον περιορισμό της διάρκειας της εργασιακής σχέσης ο οποίος ορίζεται σε σύμβαση εργασίας μεταξύ ευρωπαϊκού σχολείου και προσώπου στο οποίο έχει ανατεθεί η διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων και ότι η αρμοδιότητα του οργάνου εκδίκασης προσφυγών δεν απέρρεε, στην υπόθεση αυτή, από τον γενικό κανονισμό των ευρωπαϊκών σχολείων, αλλά από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των προσώπων στα οποία έχει ανατεθεί η διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων και κρίνει ότι οι διαφορές που υφίστανται ως προς τα πραγματικά περιστατικά μεταξύ της υποθέσεως Oberto και O’Leary και της υπό κρίση υποθέσεως δεν επιτρέπουν να θεωρηθεί ότι η ερμηνεία του άρθρου 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΕ είναι, εν προκειμένω, τόσο προφανής ώστε να μην καταλείπει περιθώριο για καμία εύλογη αμφιβολία.
- 39 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Corte suprema di cassazione (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίοδος, της [ΣΚΕΕ] την έννοια ότι το μνημονευόμενο σε αυτό όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες της διοικητικής οδού που προβλέπονται από τον γενικό κανονισμό των ευρωπαϊκών σχολείων, επί οποιασδήποτε διαφοράς σχετικής με την απόφαση περί επανάληψης της φοίτησης που έλαβε το συμβούλιο της τάξης για μαθητή του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης;»

Επί του αιτήματος εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας

- 40 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε την υπαγωγή της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στην ταχεία διαδικασία δυνάμει του άρθρου 105 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Προς στήριξη του αιτήματός του, το αιτούν δικαστήριο εξέθεσε ότι η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής δικαιολογούνταν τόσο από την ανάγκη να αποσαφηνιστεί το συντομότερο δυνατόν η εκπαιδευτική κατάσταση του ενδιαφερόμενου μαθητή όσο και από τη σημασία που έχει για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη στη ΣΚΕΣ η διευκρίνιση της έκτασης της αρμοδιότητας του οργάνου εκδίκασης προσφυγών επί διαφορών όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη.
- 41 Το άρθρο 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου προβλέπει ότι, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος δικαστηρίου ή, σε εξαιρετική περίπτωση, αυτεπαγγέλτως, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί, αφού ακούσει τον εισηγητή δικαστή και τον γενικό εισαγγελέα, να αποφασίσει την υπαγωγή της προδικαστικής παραπομπής σε ταχεία διαδικασία, όταν η φύση της υποθέσεως απαιτεί να αποφανθεί το Δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν.
- 42 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η ταχεία διαδικασία αποτελεί δικονομικό μέσο για την αντιμετώπιση εξαιρετικά επείγουσας κατάστασης (απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2021, *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 43 Εν προκειμένω, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε, στις 21 Ιουλίου 2022, να απορρίψει το αίτημα για το οποίο έγινε λόγος στη σκέψη 40 της παρούσας απόφασης.
- 44 Ως προς το ζήτημα αυτό, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το απλό και ασφαλώς θεμιτό συμφέρον των ιδιωτών να προσδιοριστεί το συντομότερο δυνατόν η έκταση των δικαιωμάτων που αντλούν από το δίκαιο της Ένωσης δεν μπορεί να τεκμηριώσει την ύπαρξη εξαιρετικής περίπτωσης, κατά την έννοια του άρθρου 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας (διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 28ης Νοεμβρίου 2013, *Sähköalojen ammattiliitto*, C-396/13, EU:C:2013:811, σκέψη 16 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 45 Εν προκειμένω και όσον αφορά, ειδικότερα, την κατάσταση του ενδιαφερόμενου μαθητή, επισημαίνεται, αφενός, ότι, όπως προκύπτει από τα εκτιθέμενα στην απόφαση περί παραπομπής, το Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia (διοικητικό δικαστήριο περιφέρειας Λομβαρδίας) διέταξε στις 9 Σεπτεμβρίου 2020 να προαχθεί ο μαθητής αυτός, υπό επιφύλαξη, στην επόμενη τάξη για το σχολικό έτος 2020/2021. Αφετέρου, η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως υποβλήθηκε στο Δικαστήριο μόλις στις 28 Ιουνίου 2022 και, επομένως, η αναμενόμενη απάντηση του Δικαστηρίου θα μπορούσε να έχει, σε κάθε περίπτωση, συγκεκριμένες συνέπειες όσον αφορά τη σχολική φοίτηση του συγκεκριμένου μαθητή το νωρίτερο κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2022/2023. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι υφίσταται εξαιρετικά επείγουσα κατάσταση κατά την έννοια της νομολογίας που εκτίθεται στη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης.
- 46 Εξάλλου, όσο θεμιτό και αν είναι, ούτε το υποτιθέμενο συμφέρον των συμβαλλομένων μερών στη ΣΚΕΣ για όσο το δυνατόν ταχύτερη επίλυση του ερμηνευτικού ζητήματος που τίθεται με την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως φαίνεται να μπορεί να τεκμηριώσει την ύπαρξη εξαιρετικής περίπτωσης, κατά την έννοια του άρθρου 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 47 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 27, παράγραφος 2, της ΣΚΕΕ και των άρθρων 61, 62, 66 και 67 του ΓΚΕΣ του 2014 έχουν την έννοια ότι το όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες της διοικητικής οδού που προβλέπονται από τον εν λόγω γενικό κανονισμό, επί οποιασδήποτε διαφοράς σχετικά με τη νομιμότητα απόφασης συμβουλίου της τάξης ευρωπαϊκού σχολείου περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επί της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου

- 48 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι ΡD και LC εξέφρασαν αμφιβολίες ως προς την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να αποφανθεί επί της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στην παρούσα υπόθεση, υποστηρίζοντας, κατ' ουσίαν, ότι, κατά το άρθρο 26 της ΣΚΕΣ, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί ερωτημάτων που αφορούν την ερμηνεία της ΣΚΕΣ μόνον όταν επιλαμβάνεται διαφορές σχετικής με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της ΣΚΕΣ μεταξύ των συμβαλλομένων σε αυτή μερών η οποία δεν κατέστη δυνατόν να επιλυθεί στο πλαίσιο του ανωτάτου συμβουλίου.
- 49 Εντούτοις, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 33 και 34 των προτάσεών του, η θέσπιση κατ' αυτόν τον τρόπο ειδικού δικαιοδοτικού μηχανισμού προκειμένου να καταστεί δυνατή η υποβολή των ως άνω διαφορών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών στη ΣΚΕΣ ενώπιον του Δικαστηρίου δεν είναι ικανή να επηρεάσει την έκταση της αρμοδιότητάς του, την οποία έχει εξάλλου δυνάμει των ίδιων των Συνθηκών, να αποφαινεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, επί της ερμηνείας των Συνθηκών και των πράξεων των θεσμικών οργάνων, όταν τέτοιο ζήτημα ανακύπτει, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους το οποίο κρίνει ότι απόφαση επί του ζητήματος αυτού είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής του απόφασης και το παραπέμπει στο Δικαστήριο για να αποφανθεί επ' αυτού.
- 50 Ως προς το σημείο αυτό, το Δικαστήριο έχει κρίνει εξάλλου ότι μια διεθνής συμφωνία, όπως η ΣΚΕΕ, η οποία συνήφθη βάσει του άρθρου 235 ΕΚ (εν συνεχεία άρθρο 308 ΕΚ και νυν άρθρο 352 ΣΛΕΕ) από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, οι οποίες εξουσιοδοτήθηκαν προς τούτο με τις αποφάσεις 94/557 και 94/558, συνιστά, όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, πράξη ενός από τα όργανά της, κατά την έννοια του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', ΣΛΕΕ. Οι διατάξεις τέτοιας διεθνούς συμφωνίας είναι, από της θέσεώς της σε ισχύ, αναπόσπαστο μέρος της έννομης τάξης της Ένωσης και, ως εκ τούτου, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται προδικαστικώς επί της ερμηνείας της καθώς και επί των πράξεων που εκδόθηκαν βάσει αυτής (πρβλ. απόφαση Oberto και O'Leary, σκέψεις 29 έως 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), πράξεις στις οποίες περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, και ο ΓΚΕΕ του 2014.
- 51 Επομένως, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφανθεί με προδικαστική απόφαση επί της ερμηνείας της εν λόγω Σύμβασης και του εν λόγω γενικού κανονισμού.

Επί της ουσίας

- 52 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι το σύστημα των ευρωπαϊκών σχολείων αποτελεί «sui generis» σύστημα, με το οποίο υλοποιείται, μέσω διεθνούς συμφωνίας, μια μορφή συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης (απόφαση Oberto και O’Leary, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 53 Από τη νομολογία προκύπτει επίσης ότι τα ευρωπαϊκά σχολεία συνιστούν διεθνή οργανισμό ο οποίος, παρά τους λειτουργικούς δεσμούς που διατηρεί με την Ένωση, παραμένει τυπικώς διακριτός από αυτή και τα κράτη μέλη της (απόφαση Oberto και O’Leary, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 54 Επομένως, μολονότι η ΣΚΕΣ αποτελεί, όσον αφορά το δίκαιο της Ένωσης και όπως υπενθυμίζεται στη σκέψη 50 της παρούσας απόφασης, πράξη θεσμικού οργάνου της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β’, ΣΛΕΕ, διέπεται επιπλέον από το διεθνές δίκαιο και, ειδικότερα, από απόψεως ερμηνείας της, από το διεθνές δίκαιο των συνθηκών (απόφαση Oberto και O’Leary, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 55 Το διεθνές δίκαιο των συνθηκών κωδικοποιήθηκε, κατ’ ουσίαν, με τη Σύμβαση της Βιέννης. Κατά το άρθρο της 1, η Σύμβαση της Βιέννης εφαρμόζεται επί των συνθηκών μεταξύ κρατών. Εντούτοις, κατά το άρθρο 3, στοιχείο β’, της Σύμβασης της Βιέννης, το γεγονός ότι αυτή δεν εφαρμόζεται επί διεθνών συμφωνιών μεταξύ κρατών και άλλων υποκειμένων του διεθνούς δικαίου δεν επηρεάζει την εφαρμογή επί των συμφωνιών αυτών οποιουδήποτε από τους θεσπιζόμενους με τη Σύμβαση της Βιέννης κανόνες, στους οποίους θα υπάγονταν, κατά το διεθνές δίκαιο, ανεξαρτήτως της εν λόγω Συμβάσεως (απόφαση Oberto και O’Leary, σκέψη 35).
- 56 Επομένως, οι κανόνες της Συμβάσεως της Βιέννης εφαρμόζονται επί συμφωνίας συναφθείσας μεταξύ των κρατών μελών και διεθνούς οργανισμού, όπως είναι η ΣΚΕΣ, στο μέτρο που οι κανόνες αυτοί αποτελούν έκφραση του εθιμικού γενικού διεθνούς δικαίου. Κατά συνέπεια, η ΣΚΕΣ πρέπει να ερμηνευθεί βάσει των εν λόγω κανόνων και, ιδιαιτέρως, σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 31 της Σύμβασης της Βιέννης, το οποίο εκφράζει το διεθνές εθιμικό δίκαιο (πρβλ. απόφαση Oberto και O’Leary, σκέψεις 36 και 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 57 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται, αφενός, ότι, κατά το άρθρο 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΣ, το όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες της διοικητικής οδού, επί οποιασδήποτε διαφοράς σχετικής με την εφαρμογή της ΣΚΕΣ στα πρόσωπα τα οποία αυτή αφορά, εκτός του διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού, σχετικά με τη νομιμότητα πράξεως βασιζόμενης στη Σύμβαση ή σε κανόνες θεσπιζόμενους δυνάμει αυτής, η οποία στρέφεται εναντίον τους και προέρχεται από το ανώτατο συμβούλιο ή το διοικητικό συμβούλιο ενός σχολείου στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί βάσει της ΣΚΕΣ. Ως προς το ζήτημα αυτό, στο άρθρο 27, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της ΣΚΕΣ ορίζεται εξάλλου ότι οι όροι και οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών καθορίζονται, ανάλογα με την περίπτωση, στους κανόνες υπηρεσιακής κατάστασης του διδακτικού προσωπικού ή στο καθεστώς που εφαρμόζεται στα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί η διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων ή στον γενικό κανονισμό των ευρωπαϊκών σχολείων.
- 58 Αφετέρου, από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 61, Α, παράγραφος 1, του άρθρου 62, παράγραφοι 1 και 2, του άρθρου 66, παράγραφοι 1 και 5, και του άρθρου 67, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014 προκύπτει ότι οι νόμιμοι εκπρόσωποι των μαθητών επιτρέπεται να ασκήσουν

προσφυγή κατά των λαμβανόμενων από το αρμόδιο συμβούλιο της τάξης αποφάσεων περί προαγωγής στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μόνο λόγω ύπαρξης τυπικού ελαττώματος ή νέων πραγματικών περιστατικών τα οποία αναγνωρίζονται ως τέτοια από τον γενικό γραμματέα και ότι, αν αυτός απορρίψει τη διοικητική προσφυγή, η απόφασή του είναι δεκτική ένδικης προσφυγής ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών.

- 59 Όσον αφορά το περιεχόμενο των ανωτέρω διατάξεων του ΓΚΕΕ του 2014, διευκρινίζεται ευθύς εξαρχής ότι, αντιθέτως προς όσα υποστήριξαν οι PD και LC, δεν είναι δυνατή ερμηνεία τους υπό την έννοια ότι η διοικητική προσφυγή και η κατόπιν αυτής ενδεχόμενη ένδικη προσφυγή τις οποίες προβλέπουν συνυπάρχουν με άλλο διαθέσιμο μέσο παροχής έννομης προστασίας, το οποίο συνίσταται στη δυνατότητα των νομίμων εκπροσώπων του ενδιαφερόμενου μαθητή να προσφύγουν απευθείας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων κατά της απόφασης συμβουλίου της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής του μαθητή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- 60 Πράγματι, κατά το ίδιο το γράμμα του άρθρου 62, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014, κατά των συγκεκριμένων αποφάσεων «μπορεί να [ασκηθεί] προσφυγή» «μόνο λόγω ύπαρξης τυπικού ελαττώματος ή νέων πραγματικών περιστατικών, τα οποία αναγνωρίζονται ως τέτοια από τον γενικό γραμματέα», όπερ καταδεικνύει ότι ο μόνος τρόπος για να προσβάλουν οι νόμιμοι εκπρόσωποι ενός μαθητή μια τέτοια απόφαση είναι, κατ' αρχάς, να ασκήσουν την προβλεπόμενη διοικητική προσφυγή ενώπιον του γενικού γραμματέα, ενώ αποκλείεται στο στάδιο αυτό κάθε ένδικη προσφυγή κατά της συγκεκριμένης απόφασης.
- 61 Όπως προκύπτει εξάλλου από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΣ, του άρθρου 66, παράγραφοι 1 και 5, και του άρθρου 67, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014, κατά της απόφασης που λαμβάνει ο γενικός γραμματέας κατόπιν της διοικητικής προσφυγής μπορεί να ασκηθεί ένδικη προσφυγή μόνον ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών, το οποίο στην περίπτωση αυτή έχει αποκλειστική δικαιοδοτική αρμοδιότητα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό όσον αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας της απόφασης του γενικού γραμματέα και της απόφασης του συμβουλίου της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής του ενδιαφερόμενου μαθητή στην επόμενη τάξη. Ως προς το ζήτημα αυτό, επισημαίνεται επίσης ότι το άρθρο 27, παράγραφος 6, της ΣΚΕΣ διευκρινίζει ότι οι αποφάσεις του οργάνου εκδίκασης προσφυγών είναι δεσμευτικές για τους αντιδίκους και, εφόσον είναι αναγκαίο, κηρύσσονται εκτελεστές από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, όπερ επιβεβαιώνει επίσης ότι οι αρχές αυτές δεν μπορούν να μη λαμβάνουν υπόψη τις αποκλειστικές ως εκ της φύσεώς τους αρμοδιότητες που παρέχονται στο όργανο εκδίκασης προσφυγών.
- 62 Υπό το πρίσμα των προκαταρκτικών αυτών διευκρινίσεων και όσον αφορά το ζήτημα αν το άρθρο 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΣ έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται στην παροχή στο όργανο εκδίκασης προσφυγών αποκλειστικής αρμοδιότητας όπως αυτή που απορρέει κατά τα ανωτέρω από τις διατάξεις του ΓΚΕΕ του 2014 οι οποίες μνημονεύονται στη σκέψη 58 της παρούσας απόφασης, επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι πληρούται εν προκειμένω η προβλεπόμενη στο άρθρο 27, παράγραφος 2, της ΣΚΕΣ προϋπόθεση κατά την οποία οι διαφορές που υποβάλλονται στην κρίση του οργάνου εκδίκασης προσφυγών πρέπει να είναι σχετικές με την εφαρμογή της ΣΚΕΣ «στα πρόσωπα τα οποία αυτή αφορά».
- 63 Πράγματι, δεν χωρεί αμφιβολία ότι στην κατηγορία αυτή προσώπων εμπίπτουν μεταξύ άλλων οι μαθητές των ευρωπαϊκών σχολείων οι οποίοι είναι οι κυρίως ωφελούμενοι από το σύστημα και τις δομές εκπαίδευσης που έχουν δημιουργηθεί δυνάμει της ΣΚΕΣ. Στην πρώτη αιτιολογική σκέψη

της ΣΚΕΣ τονίζεται συναφώς ότι τα ευρωπαϊκά σχολεία ιδρύθηκαν για την κοινή εκπαίδευση των παιδιών του προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με σκοπό την καλή λειτουργία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Κατά τα λοιπά, ρητή μνεία των μαθητών των ευρωπαϊκών σχολείων γίνεται σε πλείονες διατάξεις της ΣΚΕΣ, μεταξύ άλλων και στο άρθρο 11, παράγραφος 3, κατά το οποίο το ανώτατο συμβούλιο ορίζει τους κανόνες που διέπουν τον προβιβασμό των μαθητών στην επόμενη τάξη ή στη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

- 64 Εν συνεχεία, όσον αφορά την προβλεπόμενη επίσης στο άρθρο 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΣ προϋπόθεση ότι η προσφυγή πρέπει να βάλλει κατά «πράξεως βασιζόμενης στη Σύμβαση ή σε κανόνες θεσπιζόμενους δυνάμει αυτής, η οποία στρέφεται εναντίον» των προσώπων τα οποία η Σύμβαση αυτή αφορά, αφενός, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η έννοια της δυσμενούς αυτής πράξης πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως και να γίνεται δεκτό ότι ως τέτοια νοείται κάθε πράξη δυνάμενη να επηρεάσει ευθέως συγκεκριμένη νομική κατάσταση (πρβλ. απόφαση *Oberto* και *O'Leary*, σκέψεις 49 και 53). Πλην όμως, αυτό συμβαίνει προδήλως στην περίπτωση απόφασης με την οποία ένας μαθητής δεν κρίνεται άξιος του δικαιώματος προαγωγής στην επόμενη τάξη.
- 65 Αφετέρου, δεν αμφισβητείται ότι οι αποφάσεις σχετικά με την προαγωγή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λαμβάνονται από το αρμόδιο συμβούλιο τάξης βάσει του άρθρου 61, Α, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014, δηλαδή διάταξης την οποία θέσπισε το ανώτατο συμβούλιο κατ' εφαρμογήν των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 10, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, και του άρθρου 11, παράγραφοι 3 και 4, της ΣΚΕΣ. Επομένως, η απόφαση συμβουλίου της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη είναι πράξη «βασιζόμενη στη [ΣΚΕΣ] ή σε κανόνες θεσπιζόμενους δυνάμει αυτής», κατά την έννοια του άρθρου 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΣ.
- 66 Τέλος, όσον αφορά την προϋπόθεση του άρθρου 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, κατά την οποία οι δυσμενείς πράξεις κατά των οποίων μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών πρέπει να εκδίδονται εις βάρος των ενδιαφερομένων «από το ανώτατο συμβούλιο ή το διοικητικό συμβούλιο ενός σχολείου», το Δικαστήριο, στηριζόμενο στους κανόνες ερμηνείας του άρθρου 31 της Σύμβασης της Βιέννης, διευκρίνισε, στη σκέψη 58 της απόφασης *Oberto* και *O'Leary*, ότι το γεγονός και μόνον ότι οι πράξεις του διευθυντή δεν μνημονεύονται ρητώς στη διάταξη αυτή δεν μπορεί να συνεπάγεται τον αποκλεισμό τους από το πεδίο εφαρμογής της.
- 67 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστεί αν, κατά τρόπο ανάλογο προς όσα έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση *Oberto* και *O'Leary* όσον αφορά τις αποφάσεις του διευθυντή ευρωπαϊκού σχολείου, είναι δυνατή βάσει των κανόνων του άρθρου 31 της Σύμβασης της Βιέννης ερμηνεία του άρθρου 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΣ υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθεται στο να έχει το όργανο εκδίκασης προσφυγών, δυνάμει των διατάξεων του ΓΚΕΕ του 2014 που μνημονεύονται στη σκέψη 58 της παρούσας απόφασης, αποκλειστική αρμοδιότητα για την εκδίκαση προσφυγών κατά αποφάσεων περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή ευρωπαϊκού σχολείου στην επόμενη τάξη, μολονότι οι αποφάσεις αυτές δεν προέρχονται από το ανώτατο συμβούλιο ή το διοικητικό συμβούλιο του σχολείου, αλλά από συμβούλιο της τάξης.
- 68 Ως προς το ζήτημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 31, παράγραφος 1, της Σύμβασης της Βιέννης ορίζει ότι η συνθήκη πρέπει να ερμηνεύεται συμφώνως προς τη συνήθη έννοια που δίδεται στους όρους της συνθήκης, στο σύνολό τους και υπό το φως του αντικειμένου και του σκοπού της.

- 69 Πρώτον, όσον αφορά το συνολικό κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η φράση «πράξη [...] η οποία [...] προέρχεται από το ανώτατο συμβούλιο ή το διοικητικό συμβούλιο ενός σχολείου» στο άρθρο 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΣ, πρέπει, κατά πρώτον, να ληφθεί υπόψη ότι, δυνάμει του άρθρου 27, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της ΣΚΕΣ, οι όροι και οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες ενώπιον του οργάνου εκδίκασης προσφυγών καθορίζονται, ανάλογα με την περίπτωση, μεταξύ άλλων και στον γενικό κανονισμό των ευρωπαϊκών σχολείων (πρβλ. απόφαση *Oberto και O'Leary*, σκέψη 59). Εν προκειμένω, οι κανόνες που παρέχουν στο όργανο εκδίκασης προσφυγών αποκλειστική αρμοδιότητα για την εκδίκαση, αφού ασκηθεί προηγουμένως η προβλεπόμενη διοικητική προσφυγή, των ενδίκων προσφυγών που αφορούν τις αποφάσεις συμβουλίου της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη και οι κανόνες που ρυθμίζουν λεπτομερώς τις προσφυγές αυτές περιλαμβάνονται, πράγματι, στον γενικό κανονισμό των ευρωπαϊκών σχολείων και συγκεκριμένα στον ΓΚΕΕ του 2014.
- 70 Κατά δεύτερον, όπως επισημαίνεται στη σκέψη 65 της παρούσας απόφασης, οι κανόνες οι οποίοι παρέχουν στο συμβούλιο της τάξης την εξουσία να αποφασίζει σχετικά με την προαγωγή των μαθητών στην επόμενη τάξη και οι οποίοι διέπουν την εν λόγω προαγωγή περιέχονται και αυτοί στον ΓΚΕΕ του 2014 και θεσπίστηκαν από το ανώτατο συμβούλιο δυνάμει των εξουσιών που του έχουν ανατεθεί με τις διατάξεις του άρθρου 10, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, και του άρθρου 11, παράγραφοι 3 και 4, της ΣΚΕΣ. Επομένως, μολονότι το ανώτατο συμβούλιο δεν εξέδωσε ευθέως την επίμαχη στην κύρια δίκη πράξη, καθόσον αυτή προέρχεται από συμβούλιο της τάξης, εντούτοις η πράξη αυτή εκδόθηκε από το συμβούλιο της τάξης δυνάμει των οριοθετημένων εξουσιών που του έχουν ανατεθεί με πράξη του ανωτάτου συμβουλίου.
- 71 Κατά τρίτον, η αποκλειστική αρμοδιότητα που έχει το όργανο εκδίκασης προσφυγών δυνάμει του άρθρου 67 του ΓΚΕΕ του 2014 αφορά πρωτίστως την απόφαση με την οποία ο γενικός γραμματέας αποφαινεται επί της προσφυγής των νομίμων εκπροσώπων του μαθητή κατά της απόφασης του συμβουλίου της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής του στην επόμενη τάξη. Πλην όμως, όπως προκύπτει από το άρθρο 7, πρώτο εδάφιο, σημείο 2, το άρθρο 12, παράγραφος 2, και το άρθρο 14 της ΣΚΕΣ, ο γενικός γραμματέας είναι κοινό όργανο όλων των ευρωπαϊκών σχολείων, ορίζεται από το ανώτατο συμβούλιο, έχει την εξουσία εκπροσώπησης του ανωτάτου συμβουλίου και είναι υπεύθυνος έναντι αυτού. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι πράξεις του γενικού γραμματέα μπορούν εν τέλει να καταλογιστούν στο ανώτατο συμβούλιο. Αυτό ισχύει ιδίως όταν εκδίδονται από τον γενικό γραμματέα βάσει εξουσιοδότησης που απορρέει από το ανώτατο συμβούλιο, όπως αυτή που προβλέπεται στο άρθρο 62 του ΓΚΕΕ του 2014.
- 72 Όσον αφορά, δεύτερον, τους σκοπούς που επιδιώκει η ΣΚΕΣ και όπως προκύπτει από την πρώτη αιτιολογική σκέψη της, τα ευρωπαϊκά σχολεία ιδρύθηκαν «για την κοινή εκπαίδευση των παιδιών του προσωπικού» της Ένωσης, με σκοπό την «καλή λειτουργία των [...] θεσμικών οργάνων» της.
- 73 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 73 και 75 των προτάσεών του, η συγκέντρωση σε ένα και μόνο εξειδικευμένο δικαιοδοτικό όργανο, ενσωματωμένο στον διεθνή οργανισμό τον οποίο αποτελούν τα ευρωπαϊκά σχολεία, του δικαστικού ελέγχου των πράξεων των συμβουλίων της τάξης σχετικά με την προαγωγή των μαθητών των σχολείων αυτών στην επόμενη τάξη είναι ικανή να συμβάλει στη διαμόρφωση ομοιόμορφης δικονομικής και νομολογιακής προσέγγισης και στην επιδίωξη του ανωτέρω σκοπού κοινής εκπαίδευσης του ίδιου επιπέδου και επί ίσους όρους στο σύνολο των ευρωπαϊκών σχολείων.

- 74 Από τις εκτιμήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 69 έως 73 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι, μολονότι δεν γίνεται ρητή μνεία των πράξεων των συμβουλίων της τάξης στο άρθρο 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της ΣΚΕΣ, από το συνολικό κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η διάταξη αυτή και τους σκοπούς που επιδιώκει η ΣΚΕΣ μπορεί να συναχθεί ότι η διεύρυνση της αρμοδιότητας του οργάνου εκδίκασης προσφυγών με τις εκτιθέμενες στη σκέψη 58 της παρούσας απόφασης διατάξεις του ΓΚΕΕ του 2014 δεν παραβιάζει την εν λόγω διάταξη της ΣΚΕΣ.
- 75 Υπενθυμίζεται ότι από το άρθρο 31, παράγραφος 3, στοιχεία α' και β', της Σύμβασης της Βιέννης προκύπτει ότι, για τους σκοπούς ερμηνείας συνθήκης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μαζί με το σύνολο της συνθήκης, αφενός, κάθε μεταγενέστερη συμφωνία μεταξύ των μερών που αφορά την ερμηνεία της συνθήκης ή την εφαρμογή των διατάξεών της και, αφετέρου, κάθε μεταγενέστερη πρακτική που ακολουθείται από τα συμβαλλόμενα μέρη κατά την εφαρμογή της συνθήκης, η οποία συνιστά συμφωνία αυτών όσον αφορά την ερμηνεία της.
- 76 Ως προς το ζήτημα αυτό, το Δικαστήριο έχει τονίσει ότι ούτε απαγορεύεται ούτε και είναι ασύνηθες, κατά το διεθνές δίκαιο, να προβλέπεται η δυνατότητα των συμβαλλομένων μερών διεθνούς συμφωνίας να διευκρινίζουν την ερμηνεία της, καθώς εξελίσσεται η κοινή βούλησή τους σχετικά με το περιεχόμενο της συμφωνίας αυτής. Τέτοιες διευκρινίσεις μπορούν να γίνονται είτε από τα ίδια τα συμβαλλόμενα μέρη είτε από όργανο το οποίο έχει συσταθεί και έχει εξουσιοδοτηθεί από τα συμβαλλόμενα μέρη να λαμβάνει δεσμευτικές για εκείνα αποφάσεις. Οι ερμηνευτικές αυτές πράξεις έχουν, στην περίπτωση αυτή, τις έννομες συνέπειες που απορρέουν από το άρθρο 31, παράγραφος 3, στοιχείο α', της Σύμβασης της Βιέννης [πρβλ. γνωμοδότηση 1/17 (ΣΟΕΣ ΕΕ-Καναδά), της 30ής Απριλίου 2019, EU:C:2019:341, σκέψεις 233 και 234].
- 77 Το Δικαστήριο έχει εξάλλου κρίνει ότι, για τον προσδιορισμό του περιεχομένου της έννοιας «πράξη η οποία προέρχεται από το ανώτατο συμβούλιο ή το διοικητικό συμβούλιο ενός σχολείου» στο άρθρο 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίοδος, της ΣΚΕΣ, έπρεπε, σύμφωνα με το άρθρο 31, παράγραφος 3, στοιχείο β', της Σύμβασης της Βιέννης, να ληφθεί υπόψη, μεταξύ άλλων, κάθε μεταγενέστερη πρακτική που ακολουθείται κατά την εφαρμογή της εν λόγω Σύμβασης (πρβλ. απόφαση *Oberto και O'Leary*, σκέψεις 60 και 62).
- 78 Εν προκειμένω, τονίζεται, κατά πρώτον, ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 8, παράγραφος 1, της ΣΚΕΣ, το ανώτατο συμβούλιο απαρτίζεται μεταξύ άλλων από «τον αντιπρόσωπο ή τους αντιπροσώπους, σε υπουργικό επίπεδο, κάθε κράτους μέλους [της Ένωσης] που είναι εξουσιοδοτημένοι να δεσμεύουν την κυβέρνηση του συγκεκριμένου κράτους μέλους» και ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- 79 Κατά συνέπεια, οι διατάξεις του ΓΚΕΕ του 2014 και ιδίως τα άρθρα του 62, 66 και 67, με τα οποία, αφενός, καθιερώθηκε η δυνατότητα άσκησης διοικητικής προσφυγής ενώπιον του γενικού γραμματέα κατά των αποφάσεων των συμβουλίων της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και, αφετέρου, ανατέθηκε στο όργανο εκδίκασης προσφυγών αποκλειστική αρμοδιότητα για την εκδίκαση των ενδίκων προσφυγών κατά των αποφάσεων του γενικού γραμματέα επί των διοικητικών προσφυγών, θεσπίστηκαν από δεόντως εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους των κρατών μελών και της Ένωσης, οι οποίοι μπορούσαν να δεσμεύουν τα κράτη μέλη και την Ένωση αντιστοίχως.
- 80 Κατά δεύτερον, μολονότι το άρθρο 26 της ΣΚΕΣ παρέχει στο Δικαστήριο αρμοδιότητα να αποφαινεται για όσες διαφορές μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, όσον αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή της ΣΚΕΣ, δεν καθίσταται δυνατόν να επιλυθούν στο πλαίσιο του ανωτάτου

συμβουλίου, εντούτοις κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν προσέφυγε στο Δικαστήριο προκειμένου να εμποδίσει ή να αμφισβητήσει τη θέσπιση των άρθρων 62, 66 και 67 του ΓΚΕΕ του 2014, ούτε την προγενέστερη θέσπιση των αντίστοιχων διατάξεων του ΓΚΕΕ του 2005. Συνεπώς, η ίδια η θέσπιση των εν λόγω διατάξεων του ΓΚΕΕ του 2014 από τα συμβαλλόμενα μέρη στη ΣΚΕΣ, συνελθόντα στο πλαίσιο του ανωτάτου συμβουλίου, φαίνεται να μαρτυρεί τη συναίνεση των συμβαλλομένων μερών όσον αφορά την εφαρμογή και την ερμηνεία των διατάξεων της ΣΚΕΣ που έγιναν κατά τη θέσπιση των εν λόγω διατάξεων του ΓΚΕΕ του 2014.

- 81 Επιπλέον, τα συμβαλλόμενα μέρη δεν αμφισβήτησαν ούτε προσέβαλαν, ενδεχομένως και μέσω του μηχανισμού που προβλέπεται στο άρθρο 26 της ΣΚΕΣ, τη μεταγενέστερη συστηματική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 62, 66 και 67 του ΓΚΕΕ του 2014 και των αντίστοιχων διατάξεων που προβλέπονταν προηγουμένως στον ΓΚΕΕ του 2005, αφενός, από τον γενικό γραμματέα ο οποίος εξέταζε διοικητικές προσφυγές κατά των αποφάσεων των συμβουλίων της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και, αφετέρου, από το όργανο εκδίκασης προσφυγών το οποίο εκδίκαζε ένδικες προσφυγές κατά των αποφάσεων του γενικού γραμματέα, ασκώντας συστηματικά τη δικαιοδοτική αρμοδιότητα που του ανατέθηκε με το άρθρο 67 του ΓΚΕΕ του 2014.
- 82 Υπό τις συνθήκες αυτές, η θέσπιση από το ανώτατο συμβούλιο των άρθρων 62, 66 και 67 του ΓΚΕΕ του 2014 και προηγουμένως των αντίστοιχων διατάξεων του ΓΚΕΕ του 2005, καθώς και η αδιάλειπτη έκτοτε εφαρμογή τους τόσο από τον γενικό γραμματέα όσο και από το όργανο εκδίκασης προσφυγών, χωρίς αμφισβήτηση εκ μέρους των συμβαλλομένων μερών στη ΣΚΕΣ της θέσπισης και της εφαρμογής τους, είναι ικανές να πιστοποιήσουν την ύπαρξη αν όχι μεταγενέστερης συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αφορά την ερμηνεία της ΣΚΕΣ ή την εφαρμογή των διατάξεων της κατά την έννοια του άρθρου 31, παράγραφος 3, στοιχείο α', της Σύμβασης της Βιέννης, τουλάχιστον πρακτικής η οποία συνιστά συμφωνία των συμβαλλομένων μερών όσον αφορά την ερμηνεία της ΣΚΕΣ κατά την έννοια του άρθρου 31, παράγραφος 3, στοιχείο β', της Σύμβασης της Βιέννης. Πράγματι, η έλλειψη αμφισβητήσεων εκ μέρους των συμβαλλομένων μερών στη ΣΚΕΣ ως προς την ανωτέρω αδιάλειπτη εφαρμογή πρέπει να θεωρηθεί ως συμπεριφορά που δηλώνει τη σιωπηρή συναίνεσή τους για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων και, συνεπώς, ως τέτοια πρακτική.
- 83 Μια τέτοια συμφωνία και/η πρακτική μπορούν να υπερισχύσουν του γράμματος του άρθρου 27, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, πρώτη περίοδος, της ΣΚΕΣ. Κατά συνέπεια, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθεται στο να θεωρηθεί ότι emπίπτουν κατ' αρχήν στο πεδίο εφαρμογής της οι αποφάσεις των συμβουλίων της τάξης των ευρωπαϊκών σχολείων περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη (πρβλ. απόφαση Oberto και O'Leary, σκέψεις 65 και 67).
- 84 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει, δυνάμει του άρθρου 67, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014, αποκλειστική αρμοδιότητα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, αφού εξαντληθούν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 62, παράγραφος 1, του γενικού αυτού κανονισμού δυνατότητες διοικητικής προσφυγής, να αποφαινεται επί οποιασδήποτε διαφοράς σχετικής με την απόφαση συμβουλίου της τάξης ευρωπαϊκού σχολείου περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ότι η αποκλειστική αυτή αρμοδιότητα δεν παραβιάζει το άρθρο 27, παράγραφος 2, της ΣΚΕΣ.

- 85 Πρέπει ακόμη να διευκρινιστεί ότι, αντιθέτως προς όσα υποστήριξαν οι PD και LC, η ανωτέρω ερμηνεία των κρίσιμων διατάξεων της ΣΚΕΣ και του ΓΚΕΕ του 2014 δεν θίγει το δικαίωμα των ενδιαφερομένων σε αποτελεσματική δικαστική προστασία.
- 86 Ως προς το ζήτημα αυτό, από τις σκέψεις 52 και 72 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι το σύστημα των ευρωπαϊκών σχολείων είναι ένα *sui generis* σύστημα, που δημιουργήθηκε με διεθνή συμφωνία η οποία είναι αποτέλεσμα δεσμεύσεων τις οποίες ανέλαβαν η Ένωση και τα κράτη μέλη της και η οποία στηρίζεται στη βούληση των συμβαλλομένων μερών για διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Συνεπώς, μολονότι αποτελεί διεθνή οργανισμό διακριτό από την Ένωση, το σύστημα των ευρωπαϊκών σχολείων συνδέεται πολύ στενά από λειτουργικής απόψεως με αυτήν, όπως υπενθυμίζεται στη σκέψη 53 της παρούσας απόφασης. Στην τρίτη και την τέταρτη αιτιολογική σκέψη των αποφάσεων 94/557 και 94/558 τονίζεται εξάλλου ότι η σύναψη από την Ένωση της ΣΚΕΣ υπαγορεύθηκε μεταξύ άλλων από το γεγονός ότι η συμμετοχή της στην εφαρμογή της Σύμβασης αυτής, μέσω της άσκησης των αρμοδιοτήτων που απορρέουν από τους κανόνες που αυτή θεσπίζει και τις μελλοντικές πράξεις που θα θεσπισθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της, θεωρήθηκε απαραίτητη για την επίτευξη των σκοπών της Ένωσης.
- 87 Όπως υποστήριξε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 97 των προτάσεων του, η έννομη τάξη που εγκαθιδρύεται με τις ιδρυτικές Συνθήκες της Ένωσης αποτελεί ένα σύνολο κανόνων διεθνούς συμβατικού δικαίου οι οποίοι ενδέχεται να έχουν σημασία για την ερμηνεία της ΣΚΕΣ, όπως προκύπτει από το άρθρο 31, παράγραφος 3, στοιχείο γ', της Σύμβασης της Βιέννης. Πράγματι, η διάταξη αυτή, η οποία κωδικοποιεί το εθιμικό διεθνές δίκαιο, προβλέπει ότι, κατά την ερμηνεία συνθήκης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μαζί με το σύνολο της συνθήκης, όλοι οι σχετικοί κανόνες του διεθνούς δικαίου που εφαρμόζονται στις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών σχέσεις, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ιδίως οι λοιπές συνθήκες που έχουν συνάψει τα συμβαλλόμενα μέρη στην ερμηνευόμενη συνθήκη [βλ. ΔΔ, υπόθεση σχετικά με ορισμένα ζητήματα δικαστικής συνδρομής σε ποινικά θέματα (Τζιμποντί κατά Γαλλίας), απόφαση της 4ης Ιουνίου 2008, Recueil 2008, σ. 219, § 112 έως 114]. Εν προκειμένω, αφενός, η ΣΚΕΣ έχει συναφθεί από τα κράτη μέλη της Ένωσης και την ίδια την Ένωση και, αφετέρου, τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη στις ιδρυτικές Συνθήκες της Ένωσης, από τις οποίες αυτή αντλεί την ύπαρξή της, τη νομική προσωπικότητά της και τις αρμοδιότητές της.
- 88 Επ' αυτού, υπενθυμίζεται επίσης ότι οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται από την Ένωση πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις Συνθήκες και με τις συνταγματικές αρχές που απορρέουν από αυτές, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ιδίως οι εγγυήσεις που κατοχυρώνει ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) [πρβλ. γνωμοδότηση 1/17 (ΣΟΕΣ ΕΕ-Καναδά), της 30ής Απριλίου 2019, EU:C:2019:341, σκέψεις 165 και 167 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 89 Όσον αφορά τη ΣΚΕΣ, από τα εκτιθέμενα στις σκέψεις 86 έως 88 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι οι γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης πρέπει να διέπουν την ερμηνεία της Σύμβασης αυτής και συγχρόνως να λαμβάνονται δεόντως υπόψη και να τηρούνται από τα όργανα που αυτή ιδρύει, όταν αυτά ασκούν τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τους προβλεπόμενους στη Σύμβαση κανόνες και εκδίδουν πράξεις κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της (πρβλ. απόφαση της 14ης Ιουνίου 2011, Miles κ.λπ., C-196/09, EU:C:2011:388, σκέψη 43, και απόφαση Oberto και O'Leary, σκέψη 74).

- 90 Όσον αφορά, ειδικότερα, την επίμαχη εν προκειμένω αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, κατά πάγια νομολογία, η εν λόγω αρχή συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, η οποία απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και έχει κατοχυρωθεί με τα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, καθώς και, σήμερα πλέον, με το άρθρο 47 του Χάρτη (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 190 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 91 Εξάλλου από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη, πέμπτη περίπτωση, της ΣΚΕΣ προκύπτει ότι μεταξύ των σκοπών της περιλαμβάνεται η διασφάλιση επαρκούς νομικής προστασίας έναντι πράξεων του ανωτάτου συμβουλίου ή των διοικητικών συμβουλίων των ευρωπαϊκών σχολείων και ότι προς τον σκοπό αυτό δημιουργήθηκε το όργανο εκδίκασης προσφυγών (πρβλ. απόφαση *Oberto και O’Leary*, σκέψη 48).
- 92 Ως προς το ζήτημα αυτό και όσον αφορά, κατ’ αρχάς, το ίδιο το όργανο εκδίκασης προσφυγών, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι αυτό πληροί το σύνολο των στοιχείων βάσει των οποίων μπορεί να χαρακτηριστεί ένα όργανο «δικαστήριο», κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, όπως είναι η ίδρυση του οργάνου αυτού με νόμο, η μονιμότητά του, ο δεσμευτικός χαρακτήρας της δικαιοδοσίας του, ο κατ’ αντιμωλίαν χαρακτήρας της ενώπιόν του διαδικασίας, η εκ μέρους του οργάνου αυτού εφαρμογή των κανόνων δικαίου, καθώς και η ανεξαρτησία του, εκτός από το στοιχείο της υπαγωγής σε κράτος μέλος (απόφαση *Oberto και O’Leary*, σκέψη 72 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 93 Εν συνεχεία, όσον αφορά το γεγονός ότι το όργανο εκδίκασης προσφυγών αποφαινεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 47 του Χάρτη, η αρχή της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας δεν παρέχει στον πολίτη δικαίωμα πρόσβασης σε δύο βαθμούς δικαιοδοσίας, αλλά απλώς δικαίωμα προσβάσεως σε δικαστήριο (απόφαση *Oberto και O’Leary*, σκέψη 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 94 Τέλος, όσον αφορά την έκταση της δικαιοδοτικής αρμοδιότητας που ανατίθεται στο όργανο εκδίκασης προσφυγών όσον αφορά τις αποφάσεις συμβουλίου της τάξης ευρωπαϊκού σχολείου περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη, από το άρθρο 62, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014 προκύπτει ότι κατά των αποφάσεων του συμβουλίου της τάξης μπορεί να ασκηθεί προσφυγή μόνο λόγω ύπαρξης τυπικού ελαττώματος ή νέων πραγματικών περιστατικών, τα οποία αναγνωρίζονται ως τέτοια από τον γενικό γραμματέα βάσει του φακέλου που υποβάλλεται από το σχολείο και τους νόμιμους εκπροσώπους του μαθητή.
- 95 Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι ως «τυπικό ελάττωμα» νοείται οποιαδήποτε παράβαση κανόνα δικαίου σχετικού με την τηρητέα διαδικασία για την προαγωγή στην επόμενη τάξη, χωρίς την οποία η απόφαση του συμβουλίου της τάξης θα ήταν διαφορετική και, μεταξύ άλλων, διευκρινίζει συναφώς ότι οι λεπτομερείς κανόνες διεξαγωγής των εξετάσεων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των σχολείων και δεν μπορούν να θεωρηθούν ως τυπικό ελάττωμα. Ως «νέο πραγματικό περιστατικό» νοείται κάθε στοιχείο το οποίο δεν τέθηκε υπόψη του συμβουλίου της τάξης διότι ουδείς –καθηγητές, γονείς, μαθητής– τελούσε σε γνώση του κατά τον χρόνο λήψης της αποφάσεως του συμβουλίου της τάξης και το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει την απόφασή του, ενώ πραγματικό περιστατικό το οποίο ήταν σε γνώση των γονέων αλλά δεν είχε τεθεί υπόψη του συμβουλίου της τάξης δεν μπορεί να θεωρηθεί ως νέο στοιχείο κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης.

- 96 Επιπλέον, το άρθρο 62, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014 διευκρινίζει, στο τελευταίο του εδάφιο, ότι η αξιολόγηση των ικανοτήτων των μαθητών και η βαθμολόγηση των εξετάσεων ή των εργασιών κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους εμπίπτουν στην αποκλειστική εξουσία εκτιμήσεως του συμβουλίου της τάξης και δεν είναι δεκτικές προσφυγής.
- 97 Όπως προκύπτει από αποφάσεις του οργάνου εκδίκασης προσφυγών τις οποίες προσκόμισε το ευρωπαϊκό σχολείο του Βαρέζε, οι διατάξεις του άρθρου 62, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014 αφορούν μεν τη διοικητική προσφυγή ενώπιον του γενικού γραμματέα, αλλά καθορίζουν, κατά συνέπεια, και την έκταση της δικαιοδοτικής αρμοδιότητας του οργάνου εκδίκασης προσφυγών σε περίπτωση προσφυγής που ασκούν οι νόμιμοι εκπρόσωποι του μαθητή κατά της απόφασης με την οποία ο γενικός γραμματέας απέρριψε την ενώπιόν του αρχικώς ασκηθείσα διοικητική προσφυγή.
- 98 Πλην όμως, μια ένδικη προσφυγή, ακόμα και όταν οριοθετείται κατ' αυτόν τον τρόπο προκειμένου μεταξύ άλλων να διαφυλαχθεί το σχετικό με τα παιδαγωγικά ζητήματα αναγκαίο περιθώριο εκτιμήσεως του συλλογικού οργάνου των διδασκόντων που παρέσχε την εκπαίδευση στον μαθητή ως προς τον οποίο εξετάζεται αν είναι άξιος προαγωγής στην επόμενη τάξη και λαμβάνεται σχετική απόφαση δεν παραβιάζει την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, εφόσον ως «παράβαση κανόνα δικαίου σχετικού με την τηρητέα διαδικασία για την προαγωγή στην επόμενη τάξη», κατά την έννοια του άρθρου 62, παράγραφος 1, του ΓΚΕΕ του 2014, νοείται ευρέως η παράβαση κάθε κανόνα τόσο αυστηρώς διαδικαστικού όσο και ουσιαστικού ο οποίος πρέπει υποχρεωτικώς να τηρείται κατά τη λήψη αποφάσεων εκ μέρους των συμβουλίων των τάξεων. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 89 της παρούσας απόφασης, μεταξύ των κανόνων αυτών περιλαμβάνονται οι εφαρμοστέες γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης των οποίων την τήρηση, κατά συνέπεια, πρέπει να διασφαλίζει το όργανο εκδίκασης προσφυγών όταν επιλαμβάνεται προσφυγής που αφορά απόφαση του συμβουλίου της τάξης περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη.
- 99 Όσον αφορά την έκταση του ελέγχου που ασκεί το όργανο εκδίκασης προσφυγών επί της αιτιολογίας μιας τέτοιας απόφασης του συμβουλίου της τάξης, η αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας επιτάσσει, μεταξύ άλλων, ότι, με την επιφύλαξη του προαναφερθέντος ευρέος περιθωρίου εκτιμήσεως που είναι εγγενές στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων του συμβουλίου της τάξης, ο έλεγχος αυτός πρέπει να αφορά, τουλάχιστον, τη διακρίβωση περί του ότι δεν υφίσταται υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας, πλάνη περί το δίκαιο ή πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως [πρβλ. αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2019, Α. Κ. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982, σκέψη 145, και της 15ης Απριλίου 2021, FV κατά Συμβουλίου, C-875/19 P, EU:C:2021:283, σκέψη 65 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 100 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 27, παράγραφος 2, της ΣΚΕΕ και των άρθρων 61, 62, 66 και 67 του ΓΚΕΣ του 2014 έχουν την έννοια ότι το όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες της διοικητικής οδού που προβλέπονται από τον εν λόγω γενικό κανονισμό, επί οποιασδήποτε διαφοράς σχετικά με τη νομιμότητα απόφασης συμβουλίου της τάξης ευρωπαϊκού σχολείου περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 101 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

Οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 27, παράγραφος 2, της Σύμβασης σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων, που συνήφθη στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 1994 μεταξύ των κρατών μελών και των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και των άρθρων 61, 62, 66 και 67 του γενικού κανονισμού των ευρωπαϊκών σχολείων, υπ' αριθ. 2014-03-D-14-fr-11, έχουν την έννοια ότι το όργανο εκδίκασης προσφυγών έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, εφόσον εξαντληθούν οι δυνατότητες της διοικητικής οδού που προβλέπονται από τον εν λόγω γενικό κανονισμό, επί οποιασδήποτε διαφοράς σχετικά με τη νομιμότητα απόφασης συμβουλίου της τάξης ευρωπαϊκού σχολείου περί μη εγκρίσεως της προαγωγής μαθητή στην επόμενη τάξη του κύκλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

(υπογραφές)